

لزوم بازگشت «تامین اجتماعی» به صاحبان اصلی

حداقل حقوق یک بازنشسته باید ۹ میلیون تومان باشد

نسرین هزاره مقدم

بازنشستگان کارگری این روزها با دردها و مصائب بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند؛ دردهایی که قبل از هر چیز در پایین بودن سطح حقوق ماهانه آنها ریشه دارد و بعد از آن، به ناکافی بودن خدمات درمانی و بهداشتی ارائه شده بازمی‌گردد. این بازنشستگان خواستار مشارکت بیشتر در تعیین سرنویشت خود هستند و می‌گویند «تامین اجتماعی» سرمایه بین نسلی ماست و باید خودمان آن را اداره کنیم.

کمیته، همین ۲۲ درصد می‌شود، یک محاسبه ساده نشان می‌دهد که اگر قرار باشد قدرت خرید همان ۴ هزار تومان را داشته باشیم، باید مستمری بازنشستگان چیزی حدود ۹ میلیون تومان باشد. پس برای اینکه کارگران بازنشسته امروز یک زندگی در سطح زندگی سال ۶۰ داشته باشند، باید حداقل ۹ میلیون تومان دریافتی ماهانه داشته باشند. حالا شما حساب کنید با دستمزدی که یک سوم این میزان یعنی ۳ میلیون تومان است، چطور می‌توان یک «فانسی» داشت؟

طرح‌هایی مثل همسان‌سازی حقوق بازنشستگان با مثلاً طرحی مانند تامین کالاها اساسی که نمایندگان مجلس در دستور کار دارند، می‌تواند بهبودی ساختاری و درازمدت در معیشت بازنشستگان ایجاد کند؟

اصلاً همسان‌سازی در حوزه تامین اجتماعی، موضوعی غیرمربوط و ناهمگن است چون کشوری‌ها (چه شاغلان و چه بازنشستگان) گروه و پایه دارند و تمام افراد، طبق همان گروه و پایه، حقوق می‌گیرند و بنابراین می‌توان هم‌ترازی را براساس دریافتی شاغلان هم طبقه‌بندی کرد اما در مورد بیمه‌شدگان تامین اجتماعی این‌گونه نیست. سطح دستمزدها، از این کارخانه تا آن کارخانه، از زمین تا آسمان فرق می‌کند و گروه و طبقه یکسان و همگانی وجود ندارد بنابراین هم‌ترازی ممکن نیست. برای بازنشستگان تامین اجتماعی چیزی که اهمیت دارد نه همسان‌سازی ساختگی بلکه افزایش قانونی مزد و مستمری است. ما قانون بالادستی در این زمینه داریم؛ ماده ۴۱ قانون کار و ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی. این مواد قانونی اگر به‌درستی و کامل اجرا شوند، یعنی مزد و مستمری به اندازه سبدها هزینه‌های زندگی افزایش یابد، دیگر نیازی به اجرای طرح‌های

ایتر و نامنسجمی مانند همسان‌سازی نیست. در واقع چون به قانون اعتنا نکرده بودند و مزد و مستمری را به اندازه هزینه‌های افزایش نداده بودند، برای کاستن از اعتراضات کارگران بازنشسته، طرحی نامفهوم، خام و غیرمربوط به نام همسان‌سازی را در دستور کار قرار دادند و خودشان هم اعتراف کردند که این طرح، همسان‌سازی نیست بلکه متناسب‌سازی است.

گذشته از مساله حقوق و مستمری، باقی مطالبات کارگران بازنشسته چیست؟

در بحث در زمان نیز کاستی‌ها و نارسایی‌های بسیار وجود دارد. در ایران چیزی حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد هزینه‌های درمان به عهده بیمار است، در حالی که متوسط جهانی این شاخص ۱۸ درصد است. در اروپا این شاخص ۱۱ درصد است و در کشورهای که دولت رفاه قدرتمند دارند، این شاخص چیزی حدود ۸۰ درصد است. آقای «حسن هاشمی» وزیر بهداشت وقت در سال ۹۶ گفت سالی ۷۰۰ هزار نفر در ایران به دلیل سنگینی هزینه‌های درمان، به زیر خط فقر سقوط می‌کنند. الان این تعداد حتماً به یک میلیون نفر رسیده است. استانداردهای جهانی هزینه‌های درمان به عهده بیمار باشد، سقوط به زیر خط فقر اتفاق می‌افتد. ما ۷۰ درصد هزینه‌هایمان به عهده بیمار است، یعنی ۱۸ برابر استانداردهای جهانی برای سقوط به زیر خط فقر! پس مطالبه «درمان رایگان» یک خواست بسیار کلیدی و مهم، هم برای کارگران شاغل و هم برای کارگران بازنشسته است. ما مواد قانونی داریم که کلیه هزینه‌های درمان کارگران باید رایگان ارائه شود.

ماده ۳۴ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۶۹ (قانون الزام) می‌گوید درمان کارگران باید رایگان باشد. ماده ۳۸ قانون پنجم توسعه نیز بر لزوم ارائه درمان

خسارتی که به این سازمان به طرق مختلف حتی با تصویب قانون و لایحه وارد آورده، جبران کند. برای این کار باید یک «کمیسیون حقیقت‌یاب» شامل متخصصان حوزه بیمه و تامین اجتماعی و درمان، و کلا و نمایندگان واقعی و قانونی کارگران و بازنشستگان تشکیل شود تا بتوانند خسارت وارده به سازمان را ارزیابی کنند. نمایندگان بازنشستگان نیز باید واجد یک سری شاخص‌های نمایندگی باشند تا بتوانند از مطالبات بازنشستگان، تمام‌قد دفاع کنند. نه اینکه فردی خودش را نماینده بازنشستگان بداند بعد سر بزنگاه، از منافع دولت دفاع کند یا چاپ و راست، نامه‌های تشکر از عملکرد دولت بنویسد و او را سال کند.

در مساله تامین اجتماعی، شما خسارات وارده را از چه ناحیه می‌دانید. جسداً از عدم پرداخت بدهی دولت، چه عواملی موجب شده‌اند که سازمان امروز وضعیت پایدار و مناسبی نداشته باشد؟

امروز حتی مساله ورودی‌های سازمان از محل حق بیمه شاغلان، دچار اخلاص و کاستی شده است. یکی از علت‌های ضعف سازمان این است که براساس آمارها، تنها ۹۱ درصد کارگران شاغل، بیمه هستند. همین آمار در اروپا، حدود ۷۰ درصد است. کاستی گرفتن میزان کارگران رسمی و بیمه‌شده، یکی از دلایل اصلی بحران منابع و مصارف سازمان است. فرض بگیرید من سال‌ها قبل به عنوان یک کارگر تازه‌کار، وقتی که روز اول رفتم سرکار، اصلان دانستم که باید بیمه شوم یا بیمه اصلاً چیست اما بعدها که بازنشسته شدم، فهمیدم کارفرما خودش از روز اول، حق بیمه من را واریز کرده است. اما الان کارفرمایان ماها کارگران تازه‌کار خود را بیمه نمی‌کنند و کارگران هم چون قرارداد موقت هستند و از اخراج می‌ترسند، جرات ندارند حرف بزنند و اعتراض کنند. کارگرانی را می‌شناسم که ۱۵ سال کار کرده‌اند اما فقط ۸ سال سابقه بیمه دارند. این افراد باید حداقل ۵۰ سال کار کنند تا بتوانند بازنشسته شوند. بحث «بیمه‌پردازی شاغلان» و «تخلفات بیمه‌ای کارفرمایان» بسیار مهم است. یکی از دلایل ضعف سازمان همین است. دولت خسارات دیگری هم به سازمان وارد آورده: ۲۲ گروه خاص را آورده‌اند و به سازمان الحاق کرده‌اند و از سازمان می‌خواهند که حق بیمه اینها را بپردازد. یا اینکه اشتغال به اندازه کافی نبود، امیندقانون توسعه صنایع امصوب کردند و افرادی را با ۲۵ سال بازنشست کردند اما بیمه آن‌ها ۵ سال ارفاقی را دولت نپرداخته و جزو دیون دولت است. همین ۵ سال حقوق اضافه را نیز باید سازمان از جیب بردارد در حالی که باید دولت می‌پرداخت. در مورد مشاغل سخت و زیان‌آور هم اوضاع به همین ترتیب است. بار این مساله کامل بردوش سازمان تامین اجتماعی است. در این

مستمری سال ۱۳۶۰ بازنشستگان ۴ هزار تومان بود. اگر متوسط تورم سالیان گذشته را محاسبه کنیم، ۲۲ درصد می‌شود. محاسبات نشان می‌دهد اگر قرار باشد قدرت خرید همان ۴ هزار تومان باشد، باید مستمری بازنشستگان چیزی حدود ۹ میلیون تومان باشد

رایگان تأکید دارد. خود قانون اساسی در اصل ۲۹، بر خورداری از بیمه همگانی و خدمات درمانی و بهداشتی رایگان را یک حق مسلم شهروندی می‌داند. پس در مان رایگان، یک مطالبه کلیدی و صدرصد قانونی است که متأسفانه در امروز، نه تنها برآورده نشده بلکه سال به سال و ماه به ماه، هزینه‌های درمان کارگران و بازنشستگان افزایش یافته است.

دستمزد بالاتر از خط فقر و درمان رایگان، دو مطالبه اصلی هستند اما در کنار این دو اصل اساسی، مطالبات دیگری هم وجود دارد؟

بحث مسکن مناسب و دارای استانداردهای کافی، یک مطالبه مهم است. «آموزش رایگان» یک خواسته جدی است. یک سری امکانات آموزشی براساس الزامات آموزش عمومی رایگان، باید توسط دولت برای فرزندان کارگران فراهم شود اما متأسفانه امروز می‌بینیم که آموزش نیز به مثابه سایر مسائل، طبقاتی شده است. از این دو موضوع گذشته، ایجاد مراکز رفاهی، تفریحی و سالن‌های اجتماعات و کتابخانه برای بازنشستگان، یک خواسته دیگر است. مساله مهم دیگر، خود «تامین اجتماعی» است. دولت باید تمام

استانداردهای جهانی نشان می‌دهد که اگر بیش از ۴۰ درصد هزینه‌های درمان به عهده بیمار باشد، سقوط به زیر خط فقر اتفاق می‌افتد. ما ۷۰ درصد هزینه‌هایمان به عهده بیمار است، یعنی ۱.۸ برابر استانداردهای جهانی برای سقوط به زیر خط فقر

زمینه، تخلفات بسیار صورت می‌گیرد. من خودم به چشم دیده‌ام که کارمند حسابدار کارخانه، در سال‌های آخر، به عنوان جوشکار در لیست بیمه می‌آمد تا بتواند بازنشستگی سخت و زیان‌آور استفاده کند. افراد بسیاری به همین ترتیب به عنوان کارگر سخت و زیان‌آور به سازمان معرفی می‌شوند و این تخلف، بار مالی بردوش سازمان می‌گذارد.

بازنشستگان، چه وضعیت‌های دیگری در ارتباط با وضعیت و ماهیت سازمان تامین اجتماعی دارند؟

بازنشستگان باید بتوانند در اداره اموال و دارایی‌های خود، دخیل باشند. نباید دولت به تنهایی اداره اموال کارگران و بازنشستگان را بر عهده داشته باشند. بازنشستگان نمی‌خواهند اموال و شرکت‌های بانک رفاه و شستا، به همین راحتی با یک امضای مقامات دولتی، واگذار شود و از دست برود. ما خواستار اجرای قانون نظام جامع ساختار در صندوق‌های بازنشستگی هستیم. ما خواستار لغو مدیریت دولتی سازمان هستیم و اعتقاد داریم سازمان باید توسط ذینفعان اصلی خود اداره شود. علاوه بر این، خواستار «غیر دولتی شدن قانون‌های بازنشستگی» هستیم. در حال حاضر، بازنشستگان تشکل‌های مستقل و کارآمدند و نمی‌توان گفت قانون‌های بازنشستگی، دقیقاً برآمده از بطن جامعه بازنشستگان و نماینده واقعی این جامعه هستند. در تهران، ۱۳۰ هزار بازنشسته و مستمری‌گیر تامین اجتماعی داریم اما مجامع عمومی قانون‌ها، گاهی با کم‌تر از دو هزار نفر برگزار می‌شود. باید تشکل‌های بازنشستگان، مستقل و برآمده از بدنه بازنشستگان باشند. تا تشکل صنفی، مستقل و کارآمد و کاملاً دموکراتیک نباشند نمی‌توان به مطالبه‌گری قدرتمند و کنشگری متحد و منتج به نتیجه مطلوب، امیدوار بود. باید به سستی برویم که بازنشستگان در تشکل‌ها، مشارکت لاقال ۴۰ یا ۵۰ درصدی داشته باشند.

اخبار کارگری

امکان خرید سابقه بیمه وجود ندارد
معاون توسعه و تعمیم امور بیمه‌شدگان تامین اجتماعی گفت: خرید سابقه بیمه‌ای در سازمان تامین اجتماعی موضوعیت ندارد.

مجید حسن‌زاده در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر گفت: براساس ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی، مردان بالای ۵۰ سال و زنان بالای ۴۵ سال با ۳۰ سال سابقه کار می‌توانند درخواست بازنشستگی دهند و همچنین افراد بالای ۳۵ سال سابقه بدون شرط سنی می‌توانند تقاضای بازنشستگی داده‌واز مستمری کامل برخوردار شوند.

وی افزود: مردان ۶۰ ساله و زنان ۵۰ ساله که حداقل ۲۰ سال سابقه بیمه داشته باشند نیز می‌توانند بازنشسته شوند و در صورتی که با این ضوابط مستمری آنها کمتر از حداقل دستمزد باشد، میزان مستمری آنها به حداقل خواهد رسید. معاون توسعه و تعمیم امور بیمه‌شدگان تامین اجتماعی بیان کرد: براساس تبصره ۴ ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی، زنان کارگر بیمه‌شده تامین اجتماعی به شرط دارا بودن ۴۲ سال سن و ۲۰ سال سابقه می‌توانند از مزایای بازنشستگی برخوردار شوند.

وی گفت: افرادی که زیر ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند و سن مردان ۶۰ و زنان ۵۵ سال است با داشتن یک سال سابقه می‌توانند مابقی سابقه را تا ۱۰ سال خریداری کنند و با ۱۰ سال سابقه بازنشسته شوند.

حسن‌زاده تصریح کرد: تفاوت این نوع بازنشستگی با بازنشستگان با ۲۰ سال سابقه این است که این افراد زیر حداقل درآمدی می‌کنند که حدود یک سوم مستمری می‌شود چرا که با ۱۰ سال معادل ۱۰ روز حقوق دریافت خواهند کرد.

وی در پاسخ به این سوال که آیا فردی که کمتر از ۳۰ سال یا ۲۰ سال سابقه دارد، می‌تواند مابقی را خریداری کند یا خیر؟ گفت: براساس مبانی و اصول بیمه‌های اجتماعی و محاسبات بیمه‌ای در تامین اجتماعی خرید سابقه موضوعیت ندارد.

کارگران شهرداری سی سخت امسال حقوق نگرفته‌اند

«کارگران شهرداری سی سخت از فروردین ماه به بعد حقوق خود را طلبکارند». یکی از این کارگران بایان این مطلب افزود: آخرین حقوقی که در یافت کرده‌ایم حقوق اسفند ۹۸ بود که شهرداری حدود ۵ روز پیش به حساب کارگران واریز کرد.

به گزارش ایبنا، این کارگران بایان اینکه با احتساب آبان ماه، هشت ماه است حقوق مان به تأخیر افتاده، ادامه داد: شهردار می‌گوید کاری به طلب ۸ ماهه کارگران ندارم. از وقتی که شهردار شده‌ام هر ماه حقوق داده‌ام. طبق این گزارش، حساب‌های شهرداری سی سخت به خاطر بدهکاری به برخی طلبکاران قدیمی به کرات بسته می‌شود. شهرداری می‌گوید این بدهی‌ها مربوط به شهرداران قبلی است که امروزه تبعات آن متوجه کارگران و موجب مسدود شدن حساب‌های مالی شهرداری شده اما کارگرانی که تعداد آنها حدود ۸۰ نفر است همگی از فروردین حقوق‌شان به تأخیر افتاده، از شرایط موجود آزرده شده و می‌گویند که هر چه به شورای شهر اعتراض می‌کنیم، فایده ندارد.

آغاز به کار سامانه خدمات غیرحضوری تامین اجتماعی

سامانه خدمات غیرحضوری سازمان تامین اجتماعی به نشانی eservices.tamin.ir در دسترس بیمه‌شدگان، بازنشستگان و کارفرمایان قرار گرفت.

به گزارش اداره کل روابط عمومی تامین اجتماعی، با توجه به آغاز طرح ۳۰۷۰ تامین اجتماعی و توسعه خدمات غیرحضوری به جامعه تحت پوشش از همه بیمه‌شدگان، بازنشستگان و کارفرمایان که تاکنون در سامانه خدمات غیرحضوری تامین اجتماعی ثبت‌نام نکرده‌اند، دعوت می‌شود نسبت به ثبت‌نام و ثبت شماره حساب بانکی اقدام کنند. براساس طرح ۳۰۷۰ هر هفته تعدادی از خدمات تامین اجتماعی به صورت غیرحضوری ارائه می‌شود و طی ماه‌های آینده تا پایان بهمن ماه تعداد خدمات غیرحضوری به ۳۰ طرح رسیده و پیش‌بینی می‌شود که بیش از ۷۰ میلیون مراجعه حضوری به شعب و کارگزاری‌های تامین اجتماعی حذف شود.

وزارتخانه شد و ادامه داد: شرکت‌های پگاه، هما، آسمان و فولاد خراسان و امثال آن با توجه به درآمدزایی و اشتغال آفرینی گسترده، ثروت ملی هستند. اگر نتوانند کار کنند و کارگران آنها بیکار شوند مردم با هزینه بیشتر کالای مصرفی خود را تامین کرده و مشکلات ناشی از بیکاری نیز بیشتر می‌شود، بنابراین برای یک مدیر قابل تقدیر است که با تدابیر مناسب کاری کند که کارگری اخراج نشود و لو با سود کمتر موسسه خود را اداره کند.

صندوق‌های بازنشستگی سالانه به ۸۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارند

مشکلات آنان نداریم. اگر در شرایط عادی راهی برای مردم نمی‌گشودیم، مردم خود راهی را باز می‌کردند اما شاید امروز دیگر راهی برای مردم باقی نمانده باشد لذا در این شرایط مدیران توانمند باید در شرایط سخت کنونی راهگشا باشند.

وی افزود: در شرایط کنونی گرفتار قوانین و مقرراتی هستیم که کار را محدود کرده است. باید با جسارت راهگشا بود و اگر به عنوان مثال بنگاهی در استان نیاز به تسهیلاتی دارد، باید تامین کنیم و با تساهل و تسامح راه را برای خدمت به مردم هموار کنیم. اگر بانکی با وجود قوانین یکسان وام تخصیص می‌دهد اما بانک دیگر سخت‌گیری می‌کند نشان دهنده آن است که این سخت‌گیری‌ها از سوی شخص است.

صندوق بازنشستگی کشوری را پرداخت کرده است. معاون وزیر تعاون بایان اینکه کشور با دو بحران کرونا و تحریم مواجه است، افزود: اگر هر کشور با یکی از این بحران‌ها روبه‌رو شود مشکلات فراوانی برایش ایجاد می‌شود با این حال مردم و بنگاه‌های اقتصادی ایران با صبوری و شکیبایی از چهار سال قبل شدیدترین تحریم‌ها را تحمل کردند.

وی ادامه داد: از حدود یک سال قبل نیز بحران کرونا بسیاری از مشاغل و کسب و کارها را تعطیل کرده لذا وظایف ما به عنوان دستگاه‌های حاکمیتی و دولتی نسبت به گذشته صدچندان و پیچیده‌تر شده است.

معاون امور اقتصادی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعتبار مورد نیاز صندوق‌های بازنشستگی را سالانه بالغ بر ۸۰ هزار میلیارد تومان برآورد کرد و گفت: همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در سه صندوق تامین اجتماعی، بازنشستگی کشوری و صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد با وجود هزینه بالا برای دولت اجرائی شد.

حجت‌الله میرزایی گفت: تامین اجتماعی ۶۰ هزار میلیارد تومان و صندوق بازنشستگی کشوری ۲۰ هزار میلیارد تومان مورد نیاز است.

وی ادامه داد: تنها محل انکای این صندوق‌ها، دریافت مطالباتشان از دولت است. تاکنون دولت فقط ۳۲ هزار میلیارد تومان از مطالبات تامین اجتماعی و ۱۲ هزار میلیارد تومان از مطالبات

خبر

معاون وزیر تعاون: